

Ekobrottsmyndighetens budgetunderlag 2022–2024

Innehåll

Sammanfattning av Ekobrottsmyndighetens förslag.....	3
1. Inledning.....	3
2. Behov av resursförstärkning.....	4
2.1 Resursförstärkning för att bibehålla nuvarande verksamhet	5
2.2 Resursförstärkningar för en ökad förmåga att bekämpa ekonomisk brottslighet	7
3. Konsekvenser om resurser inte tillförs verksamheten.....	12
4. Effektiviseringar	13
5. Lokalförsörjning.....	15
6. Förslag till finansiering av Ekobrottsmyndighetens verksamhet	16
6.1 Anslag, avgiftsintäkter och övriga intäkter som disponeras	16
6.2 Övriga villkor.....	16
Räntekonto med kredit	16
Anslagskredit.....	16
Låneram.....	16
6.3 Investeringar i anläggningstillgångar	17

Sammanfattning av Ekobrottsmyndighetens förslag

Ekobrottsmyndigheten föreslår att myndigheten tillförs medel för åren 2022–2024 enligt nedanstående tabell, utöver beräknad tilldelning enligt riksdagens beslut.

Tabell 1. Förslag till utökad finansiering 2022–2024, tkr

	2022	2023	2024
Anslag 1:4			
Summa 1:4 tilldelat	748 834	756 843	771 980
1:4 Ekobrottsmyndigheten förvaltningsanslag, förslag	889 334	947 143	975 080
Resursförstärkning för att bibehålla nuvarande verksamhet	64 000	84 000	95 000
Resursförstärkningar för en ökad förmåga att bekämpa ekonomisk brottslighet	27 000	53 000	78 000
- En polisoperativ enhet i Uppsala	5 500	21 000	21 500
- Europeiska åklagarmyndigheten (Eppo) i Sverige	4 000	5 000	5 000
- Digitalisering	4 000	5 000	5 000
Summa 1:4 förslag	104 500	168 000	204 500

Förslagen i dess helhet och motiv framgår av avsnitt 2.

Ekobrottsmyndigheten lämnar dessutom förslag om räntekonto med kredit, anslagskredit på ramanslag, låneram samt en översikt över verksamhetens finansiering, vilket framgår av avsnitt 6.

1. Inledning

Bekämpningen av den ekonomiska brottsligheten gör skillnad. Den syftar till att personer som begår ekonomiska brott blir föremål för brottsutredning och lagföring. Den säkrar tillgångar och återför brottsvinster. Den ekonomiska brottsligheten är föränderlig och anpassas hela tiden till aktuella samhällssystem och strukturer. Det brottsförebyggande arbetet är centralt.

Ekobrottsmyndigheten är en myndighet med stor kunskap och erfarenhet när det gäller ekonomisk brottslighet. Vid myndigheten finns många yrkesgrupper med specialistkunskaper. Myndighetens kunskap är efterfrågad av andra myndigheter som har behov av kompetensen för att utreda och lagföra personer som även är brottsaktiva inom andra brottsområden. I arbetet mot den organiserade brottsligheten är Ekobrottsmyndigheten en viktig aktör.

För att Ekobrottsmyndighetens nuvarande nivå på brottsbekämpningen ska kunna bibehållas och för att kunna stärka arbetet med att förebygga och förhindra ekonomisk brottslighet är det av avgörande betydelse att myndigheten tillförs ytterligare resurser. Ekobrottsmyndigheten behöver långsiktiga ekonomiska planeringsförutsättningar för att ännu bättre kunna bidra till brottsbekämpningen i samhället.

2. Behov av resursförstärkning

En mer utvecklad teknik och sammankopplad global ekonomi gör att den ekonomiska brottsligheten inte låter sig begränsas av nationsgränser. Till följd av covid-19 har stora offentliga stöd riktats till företag. Ekobrottsmyndigheten har fått ansvar för att utreda och lagföra omställningsstödbrottet. Under 2020 har konkurserna minskat, men kan antas öka framöver i takt med att de statliga stöden avvecklas. Den organiserade brottsligheten riktar storskaliga angrepp mot det svenska momssystemet och arbetslivskriminaliteten snedvrider konkurrensen och exploaterar människor samtidigt som punktskattebrotten genererar stora skattebortfall.

Myndigheten har kunskap, kompetens och erfarenhet för att effektivt bekämpa den ekonomiska brottsligheten, men när brottsligheten ökar räcker inte resurser till. För att kunna höja nivån på brottsbekämpningen ytterligare behövs väsentliga förstärkningar av verksamheten.

Riksrevisionen granskar nu Ekobrottsmyndighetens arbete mot organiserad ekonomisk brottslighet. Riksrevisionen konstaterar att Ekobrottsmyndigheten har en nyckelroll i bekämpandet av dessa brott, men också att myndigheten har svårt att hinna med alla sina arbetsuppgifter. Det konstateras också att Ekobrottsmyndighetens arbetsuppgifter har blivit fler och alltmer komplexa.

Omfattningen av myndighetens verksamhet har ökat över tid medan den genomsnittliga utredningstiden på totalnivå har varit relativt konstant men ökat väsentligt för särskilt krävande ärenden. Även åldern i ärendebalansen har ökat väsentligt för särskilt krävande ärenden. Samtidigt har antalet åklagare legat på i princip samma nivå sedan 2014.

Några indikatorer	2020	2014
Antal inkomna ärenden	9 518	5 573
Antal avslutade ärenden	9 332	6 439
Genomströmningstid medelvärde i dagar för särskilt krävande ärenden (dgr)	468	328
Åldern för brottsmisstankar i ärendebalansen för särskilt krävande ärenden medelvärde (dgr)	585	368
Medelantalet anställda åklagare	111	106

I avsnitt 2.1 redovisas hur mycket resurser som behöver tillföras verksamheten för att bibehålla nuvarande omfattning på verksamheten. Under förutsättning att myndigheten erhåller en resursförstärkning redan 2021 om 30–35 miljoner kronor behöver 64 miljoner kronor tillföras 2022, 84 miljoner kronor 2023 och 95 miljoner kronor 2024 för att säkerställa befintlig verksamhet.

I avsnitt 2.2 redovisas hur mycket resurser som, utöver vad som anges i avsnitt 2.1, behöver tillföras för att stärka arbetet med att bekämpa den ekonomiska brottsligheten. En resursförstärkning behövs med 40,5 miljoner kronor 2022, 84 miljoner kronor 2023 och 109,5 miljoner kronor 2024.

Sammantaget föreslår Ekobrottsmyndigheten att myndigheten tillförs 104,5 miljoner kronor för 2022, 168 miljoner kronor för 2023 och 204,5 miljoner kronor för 2024.

2.1 Resursförstärkning för att bibehålla nuvarande verksamhet

Utgångspunkter 2021

Ekobrottsmyndigheten har under 2020 gjort en fördjupad analys av verksamhetens långsiktiga finansiering som visar på kraftiga underskott under kommande år om inte resurser tillförs verksamheten.

Ekobrottsmyndigheten har i sina prognoser det senaste året pekat på beräknade kostnadsökningar för myndighetens nuvarande verksamhet om ca 50 miljoner kronor mellan 2020 och 2021, om inga åtgärder vidtas. Trots ett anslagssparande 2020 om ca 11,6 miljoner kronor och besparingsåtgärder för 2021 utifrån pandemiläget finns behov av en anslagsförstärkning med 30–35 miljoner konor för 2021 för att verksamheten fortsättningsvis ska kunna bedrivas på nuvarande nivå. Myndighetens verksamhet kommer under dessa förutsättningar endast att kunna bedrivas på en miniminivå budgetmässigt.

Förklaringar till kostnadsökningar

Myndighetens kostnader ökar snabbare än anslaget. Ekobrottsmyndighetens kostnader utgörs till ca 75 procent av personalkostnader, i huvudsak avseende specialister, vilket gör det svårt att snabbt öka eller minska verksamheten.

Långsiktigt finns två huvudsakliga problem när det gäller lönekostnaderna. Det ena är pensionskostnadernas ökning till följd av en kraftig ökning av pensionspremierna. Det andra är Polismyndighetens satsningar under flera år på större löneökningar för poliser i syfte att öka attraktiviteten i polisyrket, vilket urgröper Ekobrottsmyndighetens förvaltningsanslag med 10–15 miljoner kronor, utöver normal lönerevision, årligen.

Även drifts- och lokalkostnader är svåra att påverka på såväl kort som medellång sikt. Lokalkostnaderna bestäms till största del av befintliga avtal som i flera fall löper under många år. En stor del av Ekobrottsmyndighetens it-behov köps i form av tjänster av andra myndigheter och därmed har myndigheten begränsade möjligheter att påverka kostnaderna för dessa.

Tabell: Faktisk prognos för 2021–2024 med oförändrad verksamhetsvolym

Den övre delen av tabellen visar hur anslaget förändras mellan 2021 till 2024 medan den nedre delen visar hur kostnaderna ökar med nuvarande verksamhetsvolym.

Belopp i tkr	Prognos 2021	Beräknat 2022	Beräknat 2023	Beräknat 2024
Beräknad anslagstilldelning BP 2020/21:1	736 115	744 509	748 834	756 842
Pris och löneomräkning	10 185	4 335	8 028	15 137
Beslutade reformer	-1 791	-10	-20	0
Generell besparing	-680			
Välfärdsbrott	16 000			
Attraktivitet polisyrket	4 300			
Insatser mot skattebrott	-19 620			
Summa tilldelat anslag	744 509	748 834	756 842	771 980
Ökning av anslag	8 394	4 325	8 008	15 137
Anslag att disponera	744 509	748 834	756 842	771 980
Prognos januari 2021	778 435	812 635	840 635	866 935
<i>Ej påverkbara kostnadsökningar</i>				
- Lokalkostnader	4 700	2 500	2 500	2 500
- Pensionsavgift (SPÅ)	6 900	10 800	3 000	4 000
- Löneökningar Poliser	10 900	10 500	10 300	7 800
- Löneökning EBM	7 000	7 900	8 700	9 500
- Avgift till ÅM, Polismyndigheten mm	2 600	2 500	2 500	2 500
- Nytt lönesystem	1 500			
- Ökade avskrivningar p.g.a. flytt	3 000			
- Minskad personalomsättning	4 000			
Summa kostnadsökningar	40 600	34 200	28 000	26 300
Skillnad ökning anslag mot kostnadsökningar	-32 206	-29 875	-19 991	-11 163
Differens mot tilldelat anslag	-33 926	--63 801	-83 792	-94 955
	-5%	-9%	-11%	-12%
<i>Anslagskredit</i>	22 335	22 465	22 705	23 159

Resursbehov för att bibehålla befintlig verksamhet

För att bibehålla nuvarande verksamhet behövs ett resurstillskott av förvaltningsmedel på 30–35 miljoner kronor 2021, se ovan.

Under förutsättning att myndigheten får ett resurstillskott om minst 30 miljoner kronor under 2021 behövs en resursförstärkning med 64 miljoner kronor 2022, 84 miljoner kronor 2023 och 95 miljoner kronor 2024 för att bibehålla nuvarande omfattning av verksamheten.

2.2 Resursförstärkningar för en ökad förmåga att bekämpa ekonomisk brottslighet

För att stärka verksamheten inom utredning och lagföring behövs en förstärkning med 15 åklagare och 45 utredare m.fl. under en treårsperiod, vilket motsvarar 20 miljoner kronor 2022, 40 miljoner kronor 2023 och 60 miljoner kronor 2024. En ökning av antal åklagare och utredare m.fl. leder också till ökade kostnader för lokaler och utrustning för dessa personer samt ett behov av att utöka personalen i verksamhetens centrala stödfunktioner. Dessa ytterligare kostnader uppskattas till 7 miljoner kronor 2022, 13 miljoner kronor 2023 och 18 miljoner kronor 2024.

För mer specifika ändamål såsom en ny polisoperativ enhet i Uppsala behöver myndigheten en förstärkning med 5,5 miljoner kronor 2022, 21 miljoner kronor 2023 och 21,5 miljoner kronor 2024. Om det beslutas om ett svenskt deltagande i Europeiska åklagarmyndigheten innebär det ett behov av ytterligare förstärkningar om ca 4 miljoner kronor 2022 och 5 miljoner kronor för 2023 respektive 2024.

För den fortsatta digitala utvecklingen behöver myndigheten en förstärkning med 4 miljoner kronor 2022, 5 miljoner kronor för 2023 respektive 2024.

Myndighetsgemensamt arbete mot organiserad brottslighet

Ekobrottsmyndigheten är en central aktör i det myndighetsgemensamma arbetet mot organiserad brottslighet. Under 2020 deltog myndigheten i närmare hälften av de insatser som beslutats av Operativa rådet och var den myndighet som relativt sett bidrog med mest resurser.

Ekobrottsmyndighetens kompetens är mycket efterfrågad och myndigheten har i dag svårt att leva upp till övriga myndigheters förväntningar. Resurserna räcker inte till och avvägningar behöver göras mellan myndighetens samtliga ansvarsområden. Ytterligare resurser skulle innebära förbättrade förutsättningar för Ekobrottsmyndigheten att upptäcka, avbryta och lagföra ekobrott. Ekonomisk brottslighet är ofta en förutsättning för att bedriva och finansiera andra typer av grova organiserade brott, inte minst i utsatta områden.

Omställningsstödsbrott

Mål om brott mot lagen (2020:548) om omställningsstöd handläggs sedan 2020 vid Ekobrottsmyndigheten. Under 2020 har ca 240 ärenden registrerats. Dessa ärenden avser ansökningar för perioden mars-juli 2020 och huvudsakligen brottsmisstankar vid Skatteverkets förkontroller. Skatteverkets efterkontroller förväntas leda till ytterligare anmälningar som, utöver omställningsstödsbrott, även kommer att omfatta skattebrott och bokföringsbrott. Till detta kommer att nya stödperioder har beslutats och att det kan förväntas ytterligare brottsanmälningar, i samma storleksordning som för de tre tidigare stödperioderna.

Vid bedömningen av antalet kommande anmälningar ska även beaktas att höjda ersättningsnivåer och ändrade villkor beslutats för de nya stödperioderna som kan förväntas medföra fler ansökningar med oriktiga uppgifter i brottsligt syfte.

Komplexa ärenden och hållbar resurssättning

Behovet av en mer hållbar resurssättning av myndighetens särskilt krävande ärenden berör såväl den enskildes rättssäkerhet som de anställdas arbetsmiljö och myndighetens attraktionskraft som arbetsgivare. För många åklagare är arbetstrycket alltför högt. Även stödfunktionerna behöver förstärkas för att möjliggöra en renodling av åklagarrollen.

De anmälningar som myndigheten tar emot avser allt större och mer avancerade brottsupplägg. Ärenden med hög komplexitet ställer krav på omfattande resurser för att utreda och lagföra brotten. I allt fler ärenden behövs en dubblering av åklagare, dels för att klara uthålligheten i omfattande mål, dels av säkerhetsskäl. Det har under 2020 förekommit särskilt krävande ärenden med upp till sex åklagare. Särskilt krävande ärenden omfattar också ofta ett stort antal misstänka personer i ett stort antal bolag, där såväl huvudmän som bolag kan ha hemvister utomlands. En mer utvecklad teknik och sammankopplad global ekonomi gör att brottsligheten inte låter sig begränsas av nationsgränser.

Många särskilt krävande ärenden måste färdigställas skyndsamt eftersom misstänkta hålls frihetsberövade. Det finns också ett tilltagande behov av kvalificerade analyser som behöver inhämtas från externa experter. Omfattande it-beslag i Sverige och utomlands kräver inte bara tillgång till kvalificerad bearbetning och analys utan även tillgång till licenser för avancerad it-forensisk programvara.

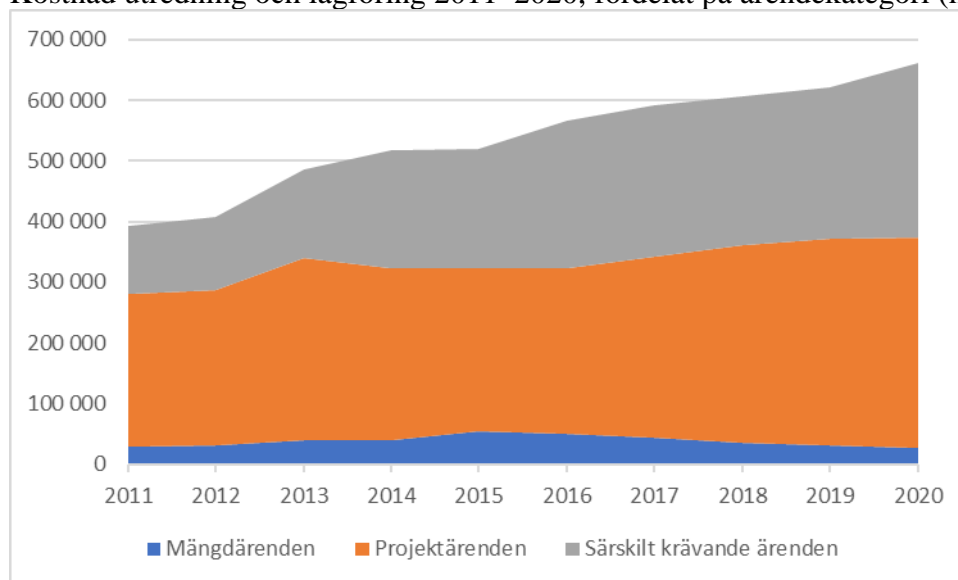
Ekobrottsmyndigheten ser även en tydlig utveckling mot en ökande internationell samverkan och ett behov av en nivåhöjning avseende nationell samordning som följer av detta.

Myndigheten är i dag inte dimensionerad för något mer omfattande internationellt samarbete.

Resursåtgången i de särskilt krävande ärendena har ökat över tid och 2020 utgör dessa ärenden cirka 3 procent av myndighetens totala ärendevolym, men kräver drygt 40 procent av myndighetens samlade utredningsresurser.

Kostnad utredning och lagföring 2011–2020, fördelat på ärendekategori (mnkr).

Ökande komplicerad och allvarlig brottslighet

Under senare år och med en markant ökning under 2020 har förvärv inom telekomsektorn använts i omfattande internationella bedrägerier inom EU riktade mot det svenska mervärdesskattesystemet. Brottsuppläggen har omfattat handel och avancerad fiktiv mothandel med telekomvaror och s.k. VoIP-tjänster (Voice over Internet Protocol). Det brottsliga tillvägagångssättet är emellertid inte begränsat av produktslaget utan kan omfatta även annan internationell handel med varor och tjänster. Bedrägerierna är särskilt svåra att upptäcka och utreda eftersom det är fråga om kvalificerad och organiserad brottslighet som sker genom systematisk handel med ett flertal bolag inblandade mellan två eller flera medlemsstater. Skatteverket har beskrivit brottsligheten som det hittills allvarligaste angreppet mot mervärdesskattesystemet och har beräknat att brottsligheten gett upphov till att ca 4,5 miljarder kronor har undanhållits från beskattning sedan mitten av 2018. I ett åtal avseende förvärv inom telekomsektorn uppgår den undandragna mervärdesskatten till ca 190 miljoner kronor och omfattar åtta åtalade, nio svenska bolag och ett tiotal utländska företag i sju olika EU-länder. Totalt utreds f.n. ett femtiotal svenska bolag i olika handelskedjor av Ekobrottsmyndigheten. Personerna bakom brottsuppläggen tycks inrikta brottsligheten mot ett specifikt land och Sverige är nu särskilt utsatt för de allvarliga angrepp mot mervärdesskattesystemet. Ekobrottsmyndigheten har byggt upp en särskild organisation för att hantera brottsligheten, vilket lett till ett ökat antal särskilt krävande ärenden. För närvarande arbetar 13 åklagare med denna typ av ärenden. För att inte ärendebalanserna inom andra brottsområden ska öka behöver myndigheten erhålla resursförstärkningar.

Arbetslivskriminaliteten har sannolikt ökat i omfattning. Den arbetslivskriminalitet som faller inom Ekobrottsmyndighetens brottskatalog är främst skattebrott, bokföringsbrott och penningtvåtsbrott genom exempelvis utnyttjande av svart arbetskraft, men även bedrägerier inom ramen för det svenska välfärdssystemet. Arbetslivskriminaliteten finansierar i viss utsträckning den organiserade brottsligheten, med kopplingar till kriminella grupperingar både nationellt och internationellt. För att möta den här samhällsutvecklingen behöver Ekobrottsmyndigheten bygga upp sin kompetens och förmåga på området.

Brottsförebyggande arbete

Den kunskap som finns inom Ekobrottsmyndigheten bidrar till att andra myndigheter kan arbeta brottsförebyggande på ett mer effektivt sätt genom bättre kontrollfunktioner.

Statliga stöd till följd av pandemin under 2020 har synliggjort ett ökat behov av brottsförebyggande insatser. En ökande samverkan har därför skett mellan rättsvårdande och utbetalande myndigheter och Ekobrottsmyndigheten har där en aktiv roll, t.ex. inom ramen för Myndighetsgemensam riskanalys och fortsatt samverkan (MRS) och Myndighetssamarbetet Motståndskraft hos utbetalande och rättsvårdande myndigheter, mot missbruk och brott i välfärdssystemen (MUR).

För ett effektivt brottsförebyggande arbete behöver myndighetens brottsförebyggande specialister finnas i hela landet. För närvarande finns sådana specialister på fyra av myndighetens sex verksamhetsorter. Samverkan med andra myndigheter innefattar önskemål om att myndigheten ska vara representerade i deras brottsförebyggande satsningar. Ekobrottsmyndigheten konstaterar att även kommuner och länsstyrelser har behov av myndighetens kompetens och att myndigheten även här skulle kunna bidra mera.

En polisoperativ enhet i Uppsala

I både Uppsala och Västerås förekommer en relativt hög problematik avseende utsatta och särskilt utsatta områden. God lokalkännedom och en hög grad av lokal närvaro är av stor vikt för yttre spaningsenheter, men också för att upptäcka och avbryta ekonomisk brottslighet i ett tidigt skede. Lokal närvaro är dessutom viktig utifrån behovet för underrättelseverksamheten att samverka med lokalsamhället och lokalpolisen samt deltagandet i det regionala underrättelsecentret inom ramen för den myndighetsgemensamma arbetet mot organiserad brottslighet.

Uppsalas kammarverksamhet saknar stöd av en egen polisoperativ enhet. I nuläget stöder den polisoperativa enheten i Stockholm de operativa behov som finns. Detta stöd täcker dock endast en mycket begränsad del av det egentliga behov som föreligger för att verksamheten i Uppsala ska kunna bedrivas med samma fulla potential som övriga orter. Den årliga kostnaden beräknas uppgå till 5,5 miljoner kronor 2022, 21 miljoner kronor 2023 och 21,5 miljoner kronor 2024.

Europeiska åklagarmyndigheten (Eppo) i Sverige

Utredningen En europeisk åklagarmyndighet i Sverige (SOU 2020:74) har föreslagit att de delegerade åklagarna som ska ansvara för utredningsarbetet avseende brott mot EU:s finansiella intressen ska få sin placering på Ekobrottsmyndigheten och arbeta där när de inte utför arbete för Europeiska åklagarmyndigheten (Eppo). Enligt betänkandet kommer Ekobrottsmyndigheten att få det övergripande arbetsgivaransvaret även när de delegerade åklagarna utför arbete för Eppo. Utredningen föreslår att två delegerade åklagare ska placeras vid Ekobrottsmyndigheten. Det kommer att medföra behov av tre utredare och särskild it-utrustning samt lokaler. Den årliga kostnaden bedöms uppgå till ca 4 miljoner kronor 2022 och 5 miljoner kronor årligen fr.o.m. 2023.

Digitalisering

Ekobrottsmyndighetens digitala utveckling har fokus på att manuella processer digitaliseras, den forensiska och analytiska förmågan ökar samt att informationsöverföring mellan lagringsutrymmen, system och till andra myndigheter förenklas. För detta behövs en resursförstärkning med 4 miljoner kronor 2022 och 5 miljoner kronor för 2023 respektive 2024.

Merparten av näten och systemen för att hantera utredningsinformationen har tagits fram i olika etapper för att lösa kortsiktiga behov. Det finns ett behov hos flera användargrupper inom myndigheten att ta del av och bearbeta information från systemen på olika sätt och att sammanställa utredningsinformation för olika ändamål. Utredningsinformationen inom Ekobrottsmyndigheten behöver produceras på ett enhetligt sätt enligt framtagna riktlinjer. Under första halvåret 2020 tog Ekobrottsmyndigheten steg för att börja använda Polismyndighetens it-system för hantering av utredningsinformation. It-systemet skapar möjligheten att via anpassade applikationer och utrustning tillgängliggöra utredningsinformationen för relevanta yrkesgrupper i strukturerad form.

Allt mer bevisning utgörs av digitala bevis. Detta tillsammans med ett ökat bestånd av digital utrustning, med allt större lagringsutrymmen, gör att kostnaden för lagring och hantering av digitala bevis stiger mer än väntat. Denna typ av information hanteras i Ekobrottsmyndighetens egna IT-miljö. Vidare ökar graden av kryptering och komplexiteten av kryptering på digital utrustning vilket driver kostnader för att hitta programvara och arbetssätt för att dekryptera önskvärd information. Under året har en sådan programvara köpts in och använts och nu ökar behovet av fler licenser för övriga orter. Dessutom behöver den kompletteras med andra liknande programvaror. Mycket bevisning finns att hämta inom kommunikation mellan misstänkta gärningsmän och andra parter. Tidigare var telefonsamtal en viktig källa för bevisning men allt mer av kommunikationen övergår till kommunikation via specialapplikationer på mobiltelefoner.

3. Konsekvenser om resurser inte tillförs verksamheten

Ekobrottsmyndighetens uppdrag är att bekämpa den ekonomiska brottsligheten genom brottsförebyggande verksamhet, underrättelseverksamhet samt utredning och lagföring. Inom utredning och lagföring återfinns den operativa verksamheten vid landets elva ekobrottskammare. Den utgör sammantaget mer än tre fjärdedelar av myndighetens samlade lönekostnad.

Omkring 75 procent av Ekobrottsmyndighetens kostnader utgörs av löner. Övriga kostnader utgörs av lokalkostnader och andra kostnader som endast i mycket liten utsträckning kan minskas. Med ett underskott om 64 miljoner kronor 2022, 84 miljoner kronor 2023 respektive 95 miljoner kronor 2024 skulle Ekobrottsmyndigheten framför allt behöva minska sin personal och därmed anpassa verksamhetens omfattning. De beräknade underskotten utgår från att myndigheten erhåller en förstärkning för 2021 med minst 30 miljoner kronor. Utan förstärkning med ytterligare resurser skulle i praktiken verksamheten behöva minskas genom anställningsstopp där lediga tjänster inte återbesätts. Personalomsättningen har emellertid minskat väsentligt under 2020 jämfört med tidigare år. Myndigheten skulle därmed behöva säga upp ett betydande antal personer för att uppnå en budget i balans på sikt.

För att sätta en resursminskning om 30 miljoner kronor i perspektiv kan den jämföras med kostnaden för hela den verksamhet som i dag bedrivs vid ekobrottskammaren i Uppsala. Om en resursminskning skulle behöva göras med 50 miljoner kronor kan det jämföras med den verksamhet som bedrivs vid en enskild storstadskammare.

I praktiken skulle de verksamhetsmässiga konsekvenserna, utifrån myndighetens nationella uppdrag, behöva fördelas ut över hela myndighetens verksamhet. En ambitionssänkning i denna storleksordning skulle innebära att det blir nödvändigt att reducera verksamheten inom samtliga områden.

Möjligheten att bidra med specialistkompetens till arbetet inom det myndighetsgemensamma arbetet mot den organiserade brottsligheten skulle behöva minska med betydande konsekvenser för brottsbekämpningen och andra myndigheter. Ännu kraftigare prioriteringar skulle behöva göras och i praktiken leda till en minskad ambitionsnivå när det gäller de särskilt krävande ärendena som är mycket resurskrävande. Det riskerar att leda till att det enbart blir den mindre allvarliga brottsligheten som blir möjlig att utreda och motverkar ambitionen att lagföra systematiska angrepp på bl.a. den svenska välfärden.

Handläggningstiderna riskerar också att bli längre, vilket försämrar bevisningen och i övrigt är negativt för utredningarnas kvalitet och för de misstänkta. Det finns även risk för att inhämtning av internationell bevisning och säkring av tillgångar utomlands, som är resurskrävande, måste bortprioriteras.

Förutsättningar för att bibehålla specialistkompetensen, som myndigheten är ensam om i Sverige, skulle minska genom att sämre möjligheter att utvecklas i takt med samhällsförändringarna, färre utbildningar, mindre tid till omvärldsanalys m.m. I förlängningen påverkas troligen möjligheterna att rekrytera. Konkurrensen om kompetenta medarbetare förväntas öka vilket gör det än mer angeläget att kunna attrahera och behålla personal.

Myndighetens förmåga att möta den snabba utvecklingen på digitaliseringsområdet skulle också minska och även förmågan att hantera och analysera digital bevisning som ökar i omfattning.

Arbetet med att hitta och säkra brottsvinster samt genomföra tillgångsutredningar riskerar även det att bli lidande.

Väsentligt minskade resurser får främst genomslag på sådana särskilt krävande utredningar som ställer krav på en över tid uthållig kraftsamling inom myndigheten. Det skulle inverka menligt på Sveriges förmåga att möta den mest allvarliga och organiserade brottsligheten, och återställandet av dennas skatteundandraganden och övriga brottsvinster. Följaktligen kan då inte heller myndighetens ambitionsnivå på något sätt höjas inom dessa angelägna områden genom prioriteringar eller effektiviseringar. Med ytterligare tillskott av 15 åklagare och 45 utredare skulle myndighetens förmåga att utreda och lagföra på ett effektivt och rättssäkert sätt förbättras betydligt.

4. Effektiviseringar

Ekobrottsmyndigheten har ett kontinuerligt pågående arbete med att effektivisera verksamheten. Det främsta syftet med effektiviseringsarbetet inom myndigheten är att flödet i ärendehantering ska bli mer effektivt och att kvaliteten i utredningar och analyser ska öka ytterligare samt resurser frigöras för mer eller annan verksamhet inom ramen för myndighetens uppdrag. Att arbeta med förbättringar och effektiviseringar kräver i sig resurser, och det är svårt att effektivisera samtidigt som resurserna minskar.

Nedan ges några exempel på åtgärder som pågår eller genomförts de senaste åren i syfte att effektivisera verksamheten.

Digitala akter

I syfte att förbättra såväl effektivitet som rättssäkerhet har under året en digital rutin för ärenderegistrering införts. Registrering av uppgifter sker digitalt och den information som används i den initiala ärendehantering hanteras i de digitala verksamhetsstöden.

Utvecklingsarbetet har intensifierats under 2020 med anledning av den pågående pandemin.

Digitalisering av anmälan om för sent upprättade årsredovisningar från Bolagsverket

Ett digitalt införande av anmälningar från Bolagsverket om för sent upprättade årsredovisningar bidrar till ett effektivt och enhetligt omhändertagande av brottsanmälningar. Arbetet med att kunna komplettera anmälan med bolagsinformation är påbörjat med målet att omhänderta dessa digitalt under 2021.

Aktörsportalen

Ekobrottsmyndigheten ska under året ansluta sig till Åklagarmyndighetens Aktörsportal för att möjliggöra en säker digital kommunikation med externa aktörer. Aktörsportalen möjliggör digitala anmälningar från konkursförvaltare och myndigheter utanför rättsväsendet samt till kommunikation under pågående utredning.

Konto- och värdefackssystem

Ekobrottsmyndigheten ska under 2021 ansluta sig till den av Skatteverket tillhandahållna tekniska plattformen som ger myndigheter tillgång till uppgifter om innehavare av konton och värdefack hos finansiella institut. Uppgifterna ska vara direkt och omedelbart tillgängliga för sökning genom konto- och värdefackssystemet.

Möjlighet för it-forensiker att arbeta nationellt

Forensiker har under 2020 fått ett virtuellt nätverk uppbyggt för att kunna jobba nationellt, vilket leder till att forensiker på olika orter kan bistå varandra med hänsyn till lokal arbetsbelastning. Utöver nätverket bedrivs ett utvecklingsarbete för ett tydligare nationellt arbetssätt.

Utvecklad administratörsroll

Ett utvecklingsarbete bedrivs för att myndighetens administratörer ska involveras ännu mer i det operativa uppdraget och bidra till en ökad enhetlighet, effektivitet och flexibilitet i ärendehantering. Det leder också till att myndighetens totala resurs används mer effektivt.

Utvecklad underrättelseverksamhet

Ekobrottsmyndigheten deltar i Polismyndighetens utveckling av nytt informationshanteringssystem för underrättelseverksamheten. När systemet införs under 2021 kommer myndigheten på ett effektivare sätt kunna leda och styra verksamheten, samordna information och integrera finansiell information i systemet.

5. Lokalförsörjning

Ekobrottsmyndighetens lokalförsörjning ska säkerställa att verksamheten har tillgång till ändamålsenliga och kostnadseffektiva lokaler. Myndigheten är i Göteborg, Malmö och Umeå etablerad inom Rättscentrum vilket innebär att kontrakten är ingångna på lång tid. I Malmö gäller hyreskontraktet t.o.m. 2038, Göteborg 2034 och i Umeå t.o.m. 2029. De långa hyreskontrakten har fördelar som förutsägbarhet avseende hyra och tillgänglig yta men också nackdelar med inlåsnings effekter om myndigheten behöver öka eller minska lokalerna. I första hand gör myndigheten anpassningar inom befintliga kontorslokaler.

Förslaget att etablera en polisoperativ enhet i Uppsala kommer att innebära att myndigheten behöver se över nuvarande lokallösning och hyra ytterligare kontorslokal och garageplatser. Behovet av en helt ny lokal kan också behöva utredas för att inte kammarverksamheten och den polisoperativa verksamheten ska vara åtskilda, eftersom befintliga lokaler inte kommer att räcka till. Den polisoperativa verksamheten ställer dessutom särskilda krav på säkerhet.

Myndigheten behöver hitta andra lösningar för lokalerna i Göteborg, eftersom de inte uppfyller verksamhetens behov. Ekobrottsmyndigheten har i Göteborg lokaler tillsammans med andra rättsvårdande myndigheter och diskussioner förs med Polismyndigheten för att hitta långsiktiga lösningar på Ekobrottsmyndighetens lokalbehov där.

Ekobrottsmyndigheten har tidigare inte konstruerat ändamålsenliga utrymmen för servrar och dylik utrustning som når upp till de säkerhetskrav som finns för statliga myndigheter, bl.a. brand- och säkerhetsskydd, och krav på arbetsmiljön. Myndigheten behöver därför bygga sådana serverutrymmen eller utnyttja externt tillhandahållna serverutrymmen vilket medför ökade kostnader. I samband med detta bör även krav på kontinuitet tillgodoses vilket ökar kostnaderna.

6. Förslag till finansiering av Ekobrottsmyndighetens verksamhet

6.1 Anslag, avgiftsintäkter och övriga intäkter som disponeras

Nedanstående tabell sammanfattar Ekobrottsmyndighetens förslag till finansiering (i 2020 års prisnivå).

	2020 Utfall	2021 Prognos	2022 Beräknat	2023 Beräknat	2024 Beräknat
<i>Utgiftsområde 4</i>					
1:4 Ekobrottsmyndigheten, (ram)	742 942	744 509	748 834	756 843	771 980
Avgiftsintäkter som disponeras	721	350	300	300	300
Övriga intäkter som disponeras	2 670	3 000	-	-	-
Summa intäkter	746 333	747 859	749 134	757 143	772 280

6.2 Övriga villkor

Räntekonto med kredit

Ekobrottsmyndigheten föreslår en oförändrad nivå på 5 procent av tilldelade medel för åren 2022–2024.

	2020 Utfall	2021 Prognos	2022 Beräknat
Räntekontokredit i Riksgäldskontoret			
Maximalt utnyttjad räntekontokredit under året			
Minsta behållning på räntekontot under året	33 026	15 000	0
Behållning på räntekonto i Riksgäldskontoret	81 479	45 000	15 000
Räntekontokredit i Riksgäldskontoret			
Beslutad/föreslagen räntekontokredit	37 000	40 000	43 000

Anslagskredit

Ekobrottsmyndigheten föreslår en oförändrad nivå på 3 procent av tilldelade medel för åren 2022–2024.

Låneram

Ekobrottsmyndigheten föreslår en låneram på 60 miljoner kronor för 2022, 60 miljoner kronor 2023 och 60 miljoner kronor 2024.

Ekobrottsmyndigheten behöver en mindre höjning av låneramen med anledning av utvidgning av kammarverksamheten och ny polisoperativ verksamhet i Uppsala samt anpassning av kontoret i Göteborg. I den högre låneramen ingår myndighetens arbete med digitalisering och andra anpassningar av lokaler.

6.3 Investeringar i anläggningstillgångar

Verksamhetsinvesteringar	2020	2021	2022	2023	2024
	Utfall	Prognos	Beräkn.	Beräkn.	Beräkn.
(tkr)					
Datasystem, rättigheter m.m.	0	1 500	3 000	2 500	2 000
Maskiner, inventarier och installationer m.m.	12 140	13 000	13 000	9 500	9 500
Byggnader, mark och annan fast egendom	0	0	0	0	0
Övriga verksamhetsinvesteringar	8 257	7 500	13 000	9 000	12 000
Summa verksamhetsinvesteringar	20 397	22 000	29 000	21 000	23 500
Finansiering					
Lån i Riksgäldskontoret (2 kap. 1 § kapitalförsörjningsförordningen)	19 940	21 000	28 000	20 000	22 500
Bidrag (2 kap. 3 § kapitalförsörjningsförordningen)					
Finansiell leasing (2 kap. 5 § kapitalförsörjningsförordningen)	457	1 000	1 000	1 000	1 000
Summa finansiering	20 397	22 000	29 000	21 000	23 500

Låneram och räntor för verksamhetsinvesteringar	2020	2021	2022	2023	2024
	Utfall	Prognos	Beräkn.	Beräkn.	Beräkn.
(tkr)					
IB lån i Riksgäldskontoret	36 180	40 520	45 020	55 020	56 020
Nyupplåning (+)	19 940	21 000	28 000	20 000	22 500
Amorteringar (-)	15 600	16 500	18 000	19 000	20 000
UB lån i Riksgäldskontoret	40 520	45 020	55 020	56 020	58 520
Beslutad/föreslagen låneram	55 000	60 000	60 000	60 000	60 000
Ränteutgifter	4	100	200	300	300
Summa amortering och ränteutgifter	15 604	16 600	18 200	19 300	20 300
Finansiering av räntor och avskrivningar					
Utgiftsområde 04 anslag 1:4 ap 1	15 604	16 600	18 200	19 300	20 300
Övrig finansiering	0	0	0	0	0
Summa finansiering	15 604	16 600	18 200	19 300	20 300